

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/340/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113205430
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1113205430.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: L. Z. T., O. XX.XX.XXXX, V. M. X, V., štátny občan SR, zastúpený Advokátskou kanceláriou GÁLIK & PARTNERS ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., sídlo Krátka 8, Bratislava, IČO: 36 675 750, proti odporcovi: Prima banka Slovensko, a.s., sídlo Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 1.812 euro s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.2.2015, č.k. 15C/48/2013-120, jednohlasne (pomeroom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa zamietol návrh odporcu na zastavenie konania pre nedostatok právomoci súdu právne dôvodiac § 103, § 106 ods.1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) a vecne tým, že z čl. 14.5 Zmluvy o poskytnutí úveru z 29.11.2005 č. 99/748/05 vyplýva, že právne pomery v úverovej zmluve výslovne neupravené, sa spravujú všeobecnými podmienkami s ktorými bol klient oboznámený a príslušnými ustanoveniami právneho poriadku SR. Ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy, všetky vzájomné spory, ktoré z tohto vzťahu vzniknú, je príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Z dodatkov Zmluvy o poskytnutí úveru č. 1 z 29.11.2005, č. 2 z 11.07.2006, č. 3,4 (nedatovaných) zistil, že uvedenými dodatkami nebol riešený vzťah k Všeobecným obchodným podmienkam (ďalej aj „VOP“) platným a účinným v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí úveru, ani vzťah k Všeobecným obchodným podmienkam platným a účinným od 12.12.2012, ani vzťah k návrhu rozhodcovskej zmluvy. Súd prvého stupňa konštatoval, že skutočnosť, že návrh rozhodcovskej zmluvy navrhovateľ prijal, odporca nepreukázal. Z výsluchu navrhovateľa v priebehu pojednávania nariadeného na deň 17.02.2015 zistil, že VOP platné a účinné od 12.12.2012 mu boli doručené až v priebehu tohto súdneho konania, a to súdom.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti mal súd prvého stupňa za to, že pri právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania treba vychádzať zo Všeobecných obchodných podmienok platných a účinných v čase uzavretia Zmluvy o poskytnutí úveru z 29.11.2005, keďže Dodatkami k zmluve č.1 až č. 4. nebol riešený vzťah účastníkov k Všeobecným obchodným podmienkam platným a účinným od 12.12.2012 (kde v čl. VIII. bod 6. klient vyhlasuje, že prijíma návrh rozhodcovskej zmluvy), ani návrh rozhodcovskej zmluvy; a v konečnom dôsledku Všeobecné obchodné podmienky platné a účinné od 12.12.2012 neboli odporcom navrhovateľovi vôbec doručené (túto skutočnosť odporca nerozporoval).

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že keďže navrhovateľ neprijal návrh rozhodcovskej zmluvy podľa bodu 14.5 Zmluvy o poskytnutí úveru z 29.11.2005, na prejednanie vzájomných sporov je príslušný všeobecný súd. Poukazujúc na §3, §4 zák. č. 244/2002 Z.z. konštatoval, že právomoc rozhodcovského súdu je daná len za predpokladu, že medzi účastníkmi je uzavretá

rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy, t.j. nie ako súčasť zmluvy o úvere, alebo vo forme rozhodcovskej doložky.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca žiadajúc, aby odvolací v zmysle § 221 ods.1 písm. h/, ods.2 O.s.p. rozhodnutie zrušil, konanie pre nedostatok právomoci súdu zastavil a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia. V odvolaní zopakoval skutkové okolnosti týkajúce sa uzavretia Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/748/05, na základe ktorej bol navrhovateľovi poskytnutý hypotekárny úver vo výške 3.000.000,- Sk. Poukazujúc na čl. 14 ods. 14.5 Zmluvy o úvere, čl.1 ods.8 VOP zo dňa 12.12.2012, § 37 ods.1 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách mal za to, že súd prvého stupňa v rámci rozhodovania o námietke nedostatku právomoci vôbec nezohľadnil, že jednotlivé dodatky modifikovali iba vybrané ustanovenia zmluvy o úvere. Ostatné jej ustanovenia, medzi inými aj čl. 14 ods.14.5 zostali nezmenené. Zmena VOP bola navrhovateľovi pravidelne oznamovaná na výpisoch z účtu a aktuálne znenie VOP je klientom taktiež prístupné v obchodných priestoroch banky a aj na jej internetovej stránke. Odo dňa účinnosti zmenených VOP sa obchodné vzťahy medzi bankou a klientom spravujú „novými„ VOP. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie o existencii jeho právomoci na nedoručení príslušných VOP a na závere o potrebe aplikácie VOP účinných v čase uzavretia zmluvy o úvere (rok 2005), zaťažil rozhodnutie vadou v zmysle § 205 ods.2 písm. d/,f/ O.s.p..

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne potvrdiť. Konštatoval, že navrhovateľ neprijal žiadny návrh rozhodcovskej zmluvy, odporcom tvrdená rozhodcovská doložka nebola medzi stranami individuálne dojednaná, rozhodcovská doložka bola jednostranne inkorporovaná zo strany odporcu do dokumentu, ktorý nebol navrhovateľovi ako klientovi/ spotrebiteľovi osobitne doručovaný a ani nebol upozornený na tak závažnú zmenu, znenie rozhodcovskej doložky naplňuje v plnej miere skutkovú podstatu neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods.4 písm. r/ Obč. zákonníka. Vedomé trvanie odporcu na takejto rozhodcovskej doložke, ktorá je neprijateľnou podmienkou, len odzrkadľuje jeho prístup k vlastným klientom/spotrebiteľom.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihlíada súd nato, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 106 ods.1 O.s.p., len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvajú, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

Odporca v odvolaní namieta, že prejednávaná vec nepatrí do právomoci súdu.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods.1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (§ 7 ods.2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods.3 O.s.p.). Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu.

V súvislosti s otázkou konkurencie (súbehu) súdnej právomoci a právomoci rozhodcovského orgánu podľa osobitného zákona (zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní) je potrebné rozlišovať, či sa rozhodcovská doložka týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu alebo z iného právneho vzťahu.

Pokiaľ sa rozhodcovská doložka týka sporu z iného, než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2) a aby žalobou podanou na príslušnom súde sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/). V týchto ustanoveniach sa totiž premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných, než spotrebiteľských veciach, znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu (vrátane dojednanej rozhodcovskej doložky).

Ak je však dôsledkom rozhodcovskej doložky spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, tento záver neplatí. Odvolací súd dáva do pozornosti závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012 (ktoré ej možné analogicky použiť i na prejednávaný prípad) o tom, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť právomoc rozhodcovského súdu, je súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či je daná jeho právomoc na prejednanie veci a pri skúmaní tejto otázky i bez návrhu posudzovať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. dojednanej rozhodcovskej doložky.

V posudzovanej veci navrhovateľ návrhom z 21.02.2013 v znení následnej zmeny z 18.2.2014 žiada, aby súd svojim rozhodnutím zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 1.812 euro s príslušenstvom predstavujúcu neoprávnené zrazené splátky hypotekárneho úveru poskytnutého mu na základe Zmluvy o poskytnutí úveru z 29.11.2005 č. 99/748/05 a jej dodatkov, a to vo vzťahu k výške dojednanej úrokovej sadzby. Odporca v podaní z 25.06.2013 o.i. namielol nedostatok právomoci súdu. Poukázal na Zmluvu o poskytnutí úveru z 29.11.2005 č. 99/748/05 a jej dodatky s tým, že v čase začatia predmetného súdneho sporu boli platné a účinné Všeobecné obchodné podmienky z 12.12.2012 podľa ktorých čl. VIII. bodu 6. si zmluvné strany dojednali rozhodcovskú doložku v znení: "Klient vyhlasuje, že v súlade s § 93b ods. 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení prijíma návrh rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej všetky vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave (ďalej len rozhodcovský súd). Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že rozsudok rozhodcovského súdu bude záväzný pre zmluvné strany, že v stanovených lehotách splnia všetky povinnosti uložené v rozhodcovskom rozsudku, ktorý nie je možné zrušiť z dôvodov ako pri obnove konania podľa osobitného zákona".

Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa v tom, že v posudzovanom prípade je daná právomoc všeobecného súdu na prejednanie a rozhodnutie vo veci. K skutkovým okolnostiam vyplývajúcim v danom štádiu z obsahu spisu navyše konštatuje, že úverová zmluva je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou čo znamená, že na vec je treba aplikovať tak špeciálnu právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj všeobecnú úpravu danú ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Odvolací súd pri skúmaní platnosti rozhodcovskej doložky zohľadnil, že do ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka bola implementovaná Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“).

Rozhodcovská doložka tvoriaca súčasť Všeobecných obchodných podmienok z 12.12.2012 (čl. VIII. bod 6) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, lebo v neprospech spotrebiteľa zakladá nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, táto nebola so spotrebiteľom (navrhovateľom) osobitne dojednaná, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami spotrebiteľ ani nemal na výber, či doložku akceptuje alebo nie a mohol zmluvné podmienky ako celok buď odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam (vrátane rozhodcovskej doložky). Následkom neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky je, že na prejednanie vzájomných sporov vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí úveru z 29.11.2005 č. 99/748/05 v znení uzavretých dodatkov je právomocný všeobecný súd.

Vecnú správnosť odvolaním napadnutého uznesenia nebola spôsobilá spochybniť ani námietka odporcu, podľa ktorého rozhodcovská doložka nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku, pretože

bola naformulovaná a zverejnená spôsobom predpísaným v ust. § 37 ods.1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení. Uvedené ustanovenie totiž podľa názoru odvolacieho súdu nijako nezbavovalo odporcu povinnosti predložiť navrhovateľovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že navrhovateľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať takýto návrh, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ odporca takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol doložený listinami pripojenými k vyjadreniu sa odporcu k návrhu, je nutné konštatovať neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.